

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-4-87 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-64/902-382
Karar Tarihi : 21.11.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ASLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Metin HASSU

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Av. Bayram Ali YILMAZ
İçerenköy MAh. Çetinkaya Sk. 24/12 Ataşehir/İstanbul

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILAN : Vakıflar Bankası T.A.O.
Hacı Adil Yolu, Çayır Çimen Sokak, No: 2
1.Levent Beşiktaş/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** T.C. Adalet Bakanlığı İcra Dairelerince başlatılan uygulama nedeniyle, icra takibiyle ilgili ödemelerde POS cihazlarında Vakıflar Bankası T.A.O. banka kartının kullanılmasının zorunlu tutulduğu iddiası.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 25.09.2013 tarih ve 6752 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 30.09.2013 tarih ve 2013-4-87/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu Kurul'un 09.10.2013 tarih ve 1357 sayılı toplantısında görüşülmüş, iddialara yönelik olarak önaraştırma yapılmasına 13-57/812-M sayı ile karar verilmiştir. Bunun üzerine hazırlanan 18.11.2013 tarih ve 2013-4-87/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **G. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; T.C. Adalet Bakanlığı İcra Daireleri'nce başlatılan uygulama nedeniyle, icra takibiyle ilgili ödemelerde zorunlu olarak POS cihazlarında Vakıfbank'ın banka kartının kullanılmasının gereksiz kart alımına yol açarak rekabeti kısıtladığı iddia edilmiştir.
- (4) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, önaraştırma konusu iddialar ile ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) İddia konusu uygulama, hakkında inceleme yürütülen Vakıfbank'ın müşterilerine sunduğu hesap açma, manyetik kart çıkartma ve para transferi hizmetlerinin sağlanmasına ilişkindir. Bu çerçevede ilgili ürün pazarı bireysel bankacılık hizmetleri olarak belirlenmişken, değinilen hizmetin Vakıfbank tarafından birçok şehirde sunuluyor olması nedeniyle coğrafi pazar da Türkiye olarak tespit edilmiştir.
- (6) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesi "*Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar yoluyla kötüye kullanması*"nı yasaklamaktadır. Aynı maddenin ikinci fıkrasında kötüye kullanma halleri örnek olarak sayılmıştır. Belli şartlar altında hakim durumdaki teşebbüslerin bir mal veya hizmetle birlikte müşterilerine başka bir mal veya hizmeti satın alma koşulu getirmesi, ayrıca bunlar için aşırı fiyat talep etmeleri 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinde yasaklanan eylemlerdendir.

- (7) Vakıfbank'ın gereksiz manyetik kart sunması ve para transferi hizmetlerinden ücret talep etmesi iddialarının, Kanun 6. maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi uygun görülmüş; ancak, iddia konusu eylemlerin kötüye kullanma niteliği taşıyıp taşımadığının tespit edilmesinden önce, Vakıfbank'ın bireysel bankacılık hizmetleri pazarında hakim durumda olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmiştir.
- (8) Hakim durum, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 3 üncü maddesinde "*Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü*" olarak tanımlanmıştır. Bir teşebbüsün ilgili ürün pazarında hakim durumda olup olmadığının tespitinde öncelikle dikkate alınan ölçüt teşebbüsün ilgili ürün pazarındaki payı olmakla birlikte, pazar payının hangi seviyede bulunması gerektiğine ilişkin kesin bir yargı bulunmamaktadır. Ayrıca pazara giriş engellerinin olup olmaması da önemli bir faktördür.
- (9) Vakıfbank'ın bireysel bankacılık hizmetlerinin başında gelen banka kartları pazarında pazar payının yaklaşık (.....) gibi düşük bir oranda olması nedeniyle ilgili pazarda hakim durumda bulunmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca önaraştırma kapsamındaki dosya mevcutlarından aşağıdaki hususlara ulaşılmıştır:
- (10) Tahsilatların yapılması amacıyla Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Vakıfbank arasında imzalanan 31.12.2012 tarihli Protokol'de, (.....) hüküm altına alınmıştır. Bir bankanın POS cihazından başka bir bankanın debit veya kredi kartı kullanıldığında, POS sahibi banka kart sahibi bankaya Bankalararası Kart Merkezi'nce (BKM) belirlenen takas komisyonunu ödemektedir. Maliye Bakanlığı adına POS ile yapılan harç ve vergi tahsilatlarının Maliye'nin talimatı doğrultusunda aynı gün Maliye'nin Merkez Bankası veya Ziraat Bankası nezdindeki hesaplarına yatırılması ve Vakıfbank tarafından (.....) nedeniyle, bu maliyet unsurundan kaçınmak için POS cihazlarında sadece Vakıfbank'ın debit kartları kullanılmaktadır. Ayrıca, banka tarafından avukatlara uygulanan ücret tarifeleri incelendiğinde kart ücreti alınmadığı görülmüştür.
- (11) Bu bilgiler ışığında, Vakıfbank'ın ilgili pazarda hakim durumda bulunmadığı, POS cihazında yalnızca kendi banka kartlarının kullanılmasının yukarıda açıklandığı üzere ilgili protokol uygulamasının bir sonucu olduğu anlaşılmıştır.

J.SONUÇ

- (12) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.